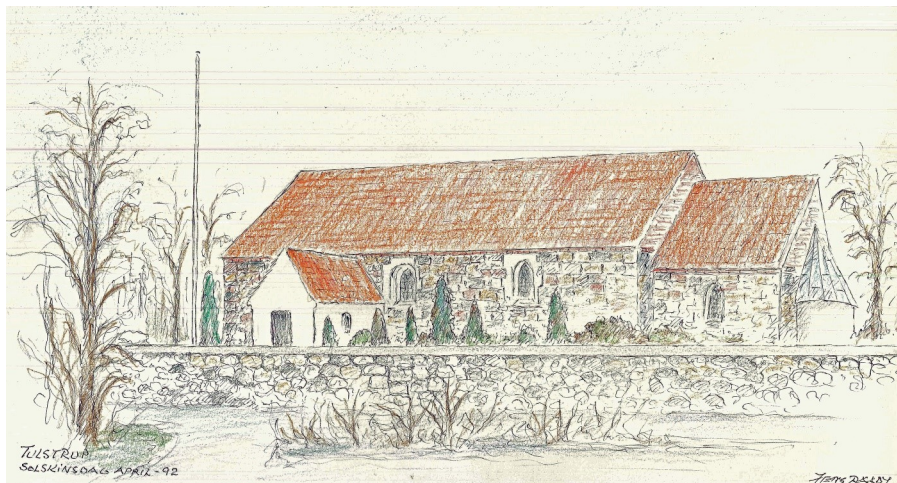

Tulstrup sogn

19. årgang nr. 2

Marts 2017

Selvejergården i Tørring

Af
Mads Bjerre
Nielsen

Historien om gården og Selvejervej

Det er næppe mange, der er kørt

igennem Tørring og ikke har tænkt over, hvad historien mon er bag den flotte kampestensbygning, der ligger lige ud til Tulstrupvej i byens vestligste ende.

Der er formentlig lige så mange, der har undret sig over, hvor navnet på den nærtliggende vej – Selvejervej – kommer fra.

Nysgerrigheden førte til et besøg på gården hos Gisela Hammer og Nis Hauberg. Nis og

Gisela er de seneste beboere på *Selvejergården*, som gården hedder, og de har haft deres hjem på stedet de sidste 26 år. Om kort tid giver de dog stafetten videre til et nyt ungt par og flytter selv til et nybygget "aftægtshus" bag gården.

Nis, som er tidligere gymnasielærer og historiker, er den helt rigtige til at fortælle om Selvejergårdens historie.

Han beretter, at den første skriftlige optegnelse om Selvejergården kan dateres tilbage til 1575, hvor den for første gang nævnes i de lokale lensregnskaber. Heri omtales "selvejeren" Hans Lassen, som på daværende tidspunkt var den eneste selvejer i Tørring.

Selvejerbegrebet kan føres helt

INDHOLDSFORTEGNELSE

Selvejergården i Tørring	side 1
Sogneindsamling	side 5
Nyt fra menighedsrådet ..	side 6
Minikonfirmander 2017	
i Tulstrup præstegård	side 7
Samtaleaften.....	side 9
Kirkestaffet.....	side 9
Det gamle orgel.....	side 10
Konfirmanderne i 2017 ...	side 11
Tulstrup kirke	side 12

Forsidetegning: Jens Raaby

Nis og Gisela

tilbage til middelalderen, og som navnet antyder, betyder det, at en selvejerbonde havde ejendomsretten over egen ejendom og jorde.

I 1500-tallet var ca. en sjettedel af landets bønder selvejerbønder. Dette tal gik senere betragteligt ned efterhånden som de store godser overtog flere og flere ejendomme.

I Tørring var der i 1575 8 gårde. Men Hans Lassens gård var altså den eneste selvejergård, mens de øvrige gårde var beboet af fæstebønder.

Det er sandsynligt, at også Selvejergården har været en fæstegård under Øm Kloster. Men som udløber af reformationen overtog kongemagten den katolske kirkes besiddelser – og

*Porten ind til
Selvejergården
fra Tulstrupvej*

det er muligt, at kongen i den forbindelse har overdraget Selvejergården til én af sine tro mænd, hvorved den er blevet til en selvejergård.

Ud fra de gamle lensregnskaber kan man se, at selvejeren Hans Lassen var forpligtet til at betale "leding" og "kongstød". Leding er en skat, der stammer helt tilbage fra vikingetiden og som udgjorde finansieringen af de omkostningskrævende vikingetogter.

Kongstød (også kaldet hestegæsteri) var en afgift, der blev betalt for ikke at skulle modtage kronens folk med heste og følge i "indkvartering og underhold". Særligt Frederik den 2. forlagde ofte sine sommerresidenser til Skanderborg Slot, hvorfra der udgik kongejagter, som medfør-

te behov for kost og logi hos områdets bønder.

Kampestensbygningen ud mod Tulstrupvej er en staldbygning og den ældste bygning på gården. Det er også den eneste af bygningerne, der er opført med kampesten.

Kampestensbygningens alder er ikke kendt, men Nis har selv en teori om, at stenene enten kan stamme fra et af de to store klostre i området – Ring Kloster

*Vindues-
parti*

ved Skanderborg eller Øm Kloster. En anden mulighed er, at de stammer fra nedbrydningen af Skanderborg slot i 1700-tallet. Uanset oprindelse er det en utrolig smuk bygning, som emmer af historie.

Det historiske aspekt var da også væsentligt for Nis og Giselas beslutning om at købe gården for 26 år siden.

For som Gisela udtrykker det, så mærkede hun og deres datter

*Stemningsbillede fra
gårdspladsen*

Runa dengang tydeligt, at der her var tale om et helt særligt sted, hvor det fornemmedes, hvordan mange familier havde levet deres liv gennem århundreder. Så hvor Nis måske dengang var lidt mere forbeholden (det gik over senere), var det klart for Gisela og Runa, at her måtte de bo.

Som besøgende er det let at forstå beslutningen. Når man kig-

ger sig omkring i den brostensbelagte gård, kan man levende sætte sig ind i det liv, der har udspillet sig gennem tiden. I dag byder gården på en stille ro, hvor øjet hele tiden fanges af fine bygningsdetaljer, der rækker langt bagud i historien.

Om livet på Selvejergården siger Nis og Gisela, at *"med sådan en gammel ejendom er der altid noget at lave – man bliver aldrig færdig"*. Og efter at have været på besøg på Selvejergården føles det udsagn helt, som det skal være. Her på stedet er man et led i en lang kæde af beboere, der har sat hvert deres præg på stedet. Nu kommer der snart en ny familie til og tager over, mens Nis og Gisela kan betragte den fortsatte udvikling - nu lidt på afstand.

Og så var der lige det med navnet på den nærtliggende vej Selvejervej:

I 2005 blev der lavet en lokalplan for området omkring Selvejergården, der gav mulighed for udstykning af et areal fra Selvejergården til enfamiliehuse. Adgangen til disse huse blev etableret med en ny vej, der naturligvis skulle hedde Selvejervej.

SOGNEINDSAMLING I TULSTRUP SØNDAG DEN. 12. MARTS 2017

Søndag den 12. marts 2017
vil vi gerne have dit selskab.

Det er dagen, hvor der er indsamling til FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP i sognene.

Ved at melde dig som indsamler kan du i løbet af 2-3 timer bidrage til, at beløbet, vi kan samle ind til nødhjælpen, bliver endnu større og dermed bidrage til at dele med verdens fattigste kvinder.

Hvad skal jeg gøre?

Du skal blot ringe til Mogens Christensen på tlf. 26 23 08 03, eller sende en mail:
christensen_mogens@mail.tele.dk
helst i dag, og sige, hvor mange

I kommer og hjælper med indsamlingen.

Søndag den 12. marts kl. 10.00 møder du op i Tulstrup præstegård.

Her fordeler Mogens ruter og giver en kop kaffe/te og brød, inden vi skal ud at rasle med bøsserne.

Du kan se mere om indsamlingen på www.noedhjælp.dk

Vel mødt!

Glade indsamlere fra sidste års indsamling

Nyt fra menighedsrådet.

Først en præsentation af det nye råd efter konstitueringen i november 2016.

Formand, Jens Peter Møller. Næstformand, sekretær, sogneblad og webmaster, Kirsten Lund. Kontaktperson og præstegårdsudvalg, Else Marie Klærke. Kirkeværge, Anders Hedegaard. Kasserer, Elisabeth Mejnertz. Derudover er der de valgte stedfortrædere, som i denne valgperiode har sagt ja til at deltage aktivt i arbejdet omkring kirken. Mads Bjerre Nielsen er 1. stedfortræder og medlem af kirke-/sognebladsredaktionen samt i studietursudvalget for 2017. Mogens Christensen er 2. stedfortræder og tager ansvaret for Folkekirken's Nødhjælps sogneindsamling (se omtale andet sted i bladet). Mogens Weigelt er 3. stedfortræder, han er medlem af præstegårdsudvalget. Ellen Lystbæk er 4. stedfortræder. Vi ser os som et godt stærkt hold, som er klar til at tage fat på de opgaver, der må komme de næste fire år.

I det gamle menighedsråd nåede vi, som mange sikkert har hørt ved gudstjenesterne at ansætte nye kirkesangere efter at

Anders Bloch valgte at søge et andet og større job som kirkesanger. Af organisatoriske grunde valgte vi at dele stillingen op i to ansættelsesforhold. Det lykkedes at få ansat to velkvalificerede sangere i stillingerne. Nemlig Gert Bonde Nielsen, som tidligere har fungeret som kirkesanger i pastoratet og Kirstine Lykkebo, som har sunget for os og stadig synger i kirker i Århus. Se præsentation af vore nye kirkesangere i kirkebladet.

I det nye råd har vi haft det første menighedsrådsmøde og her blev det besluttet at tage tråden op fra det gamle råd. Vi har således planlagt en samtaleaften om en verden i opbrud, hvor vi inviterer alle interesserede til at deltage i en drøftelse om hvorvidt folkekirken kan være ét af de fællesskaber, der kan byde på svar og fornyet optimisme. Se tid og sted på side 9.

Derudover arrangerer vi en "Tekstet gudstjeneste" den 5. marts, hvor landsdelspræst for hørehæmmede Søren Skov Johansen sammen med Erik Bredmose står for gudstjenesten.

På menighedsrådets vegne

Jens Peter Møller, formand

Minikonfirmander 2017 i Tulstrup præstegård

*Af
Jytte
Lundgaard*

Vi er allerede godt i gang i præstegården med det nye hold minikonfirmander. Vi er nu 15 børn som mødes til to timers hyggeligt samvær omkring kristendom hver onsdag fra 13.30 til 15.30.

Uanset børn og forældres relation til kirke og tro får alle børn fra 3. klasse på Knudsøskolen tilbud om at deltage i Alling og Tulstrup sognes minikonfirmandundervisning ti onsdage frem til Påske.

Vi skal også i kirken, hvor børnene kommer til at møde organist Tyt Kirkeby, graver Barry Leonard og sognepræst Erik Bredmose.

Vi slutter forløbet med familie-gudstjeneste søndag d. 2. april kl. 10.30 i Tulstrup kirke med efterfølgende fællesspisning i præstegården. Senere inviterer menighedsrådene børnene på udflugt til Kongernes Jelling.

Igen i år arbejder vi med materialet ”Ikke fra A til Å, men fra top til tå”, hvor vi arbejder os ind i det Gamle og det Nye Testamente, undres og prøver at finde svar på de mange spørgsmål, som optager børnene om livets forunderlighed. Vi skal synge, lege, tegne og høre en masse historier.

Tankerne bag materialet ”Kristendom fra top til tå” tager udgangspunkt i kroppen og sanserne. Temaerne kan f.eks. hedde, ”Næse for skabelse”, ”Op med hovedet”, ”Hjertet på rette sted” eller ”I gode hænder”. Der er tretten forskellige temaer at vælge fra, hvilket giver god mulighed for variation i undervisningen med henblik på kendskab til dåbsoplæringens kerneområder. Det gælder f.eks. bibelfortællinger, gudstjeneste, salmer, bøn, nadver og dåb, men også begreber som næstekærlighed, tilgivelse, nåde og velsignelse, som vi på mange måder kan sammenstille med børnenes daglige liv og samvær med andre.

SYND, SKAM og NÅDE

Uha, det er store ord i 3. klasse, ”man ligger som man har redt”,

når man lukker op med skabelsesberetningen, syndefaldet og Kain og Abels forskellige måder at håndtere livet på.

Først skal vi have rede på, hvad ordene betyder i nutidigt sprog. Skabelsesberetningen er altid begyndelsen på vore samtaler. Børn har de forunderligste betragtninger, når samtalen falder på Abel og Kain, især når vi skal prøve at forstå hvorfor Gud tager imod Abels offer og ikke imod Kains offer.

Først sidder de måbende og forstår ikke et kuk 😊 men så, ”Hvorfor tager han ikke imod Kains offer, det er da ikke retfærdigt”, ”hvorfor gør Gud det, så bliver de jo uvenner”.

Forventningsfulde minikonfirmander

Der er mange bud og betragtninger, der tænkes, og jeg driller dem lidt. ”Hvad nu hvis I ikke får ros for noget I har gjort jer umage med, og en anden får ros for det samme, hvordan ville det føles? Kender I de følelser. Er det retfærdigt ?”.

”Jamen, han må da i hvert fald ikke slå Kain ihjel”

”Får i aldrig lyst til at slå, når I føler jer uretfærdigt behandlet?”

”Jow, det kender jeg godt, men så er det fordi, der er nogen, der gør mig rasende”.

”Kan I forstå Kain, og hvorfor tror I Gud afviste Kains offer?”

Hvorfor gik alting godt for Abel, hvorfor var Kain mistænksom og misundelig og syntes, det gik bedre for Abel, hvorfor kunne han ikke glæde sig over, at det gik Abel godt?

Vi snakker, snakker og snakker om følelser og attituder, vi fortolker på Guds motiv, Abels rolle som dydsmønster og Kains grunde til at føle sig uretfærdigt behandlet.

Vi bliver ikke færdige eller enige, men det er en fryd at være børnenes ordstyrer i deres dialog, som jo springer ud af de gode gamle bibelhistorier, som sætter børnenes tanker og følelser i gang.

Samtaleaften om en verden i opbrud

2016 var et markant år i verdenshistorien. En reality-stjerne blev præsident i verdens mest magtfulde land. Internationale organisationer som FN og EU mistede opbakning fra lande og befolkninger. Løgne og postulater blev fremstillet som alternative fakta. Myndigheders og videnpersoners troværdighed udfordres. Listen kunne fortsætte og 2017 tegner til at blive mere af det samme.

Hvad skal modsvaret være til den udvikling vi iagttager som målløse tilskuere? Og kan folkekirken være ét af de fællesskaber, der kan byde på svar og fornyet optimisme. Eller er folkekirken blot den næste institution, der står for fald?

Er du kristen, kulturkristen eller bare interesseret i det globale og lokale samfund du er en del af, så kom og vær med i en samtale om dette. Vi mødes:

Onsdag den 1. marts 2017 kl. 19.30 i Tulstrup Præstegård.

Erik Bredmose indleder med et kort oplæg, og derefter gives snakken fri. Vi byder på et glas øl eller vin undervejs og håber på din engagerede deltagelse.

Tulstrup menighedsråd

KIRKESTAFETTEN 2017

I løbet af sommeren fortsætter kirke stafetten, som har været et tilfølsstykke fra sin begyndelse i 2015.

Alle interesserede inviteres til en hyggelig stund i Skanderborg Provstis kirker med fortælling om de enkelte kirker. Som afslutning er der en lille forfriskning i våbenhuset.

I 2017 kommer stafetten til Tulstrup Kirke, nemlig den 16. august. Stafetten er altid ONSDAGE KL 19.00 - 20.00.

I 2015 besøgte kirke stafetten ni af provstiets kirker, i 2016 yderligere ni kirker, og de sidste ni besøges i 2017.

Se folder, der ligger i kirkerne.

Det gamle orgel skaber glæde i Portugal

Tulstrup kirke fik i 2012 et "nyt" orgel fra Beder kirke i forbindelse med, at de stod overfor en større renovering af kirken. Gennem gode kontakter kom det Tulstrup menighedsråd for øren, at vi kunne overtage Beder kirkes orgel for at hente det. I mange år havde rådet ønsket et bedre orgel, men pengene rakte ikke til et nyt. Det viste sig, at Beder kirkes orgel lige præcist kunne stå hvor kirkens gamle orgel havde stået. En regnvejrsdag sommer 2012 blev det gamle orgel taget ned og det "nye" sat op.

Orgelbygger Sven Hjort Andersen fik kirkens gamle orgel for at tage det ned. Han har et netværk i mange lande, som er interesseret i brugte orgler. I efteråret 2016 fik vi en hilsen fra Sven Hjort Andersen: Tulstrup kirkes gamle orgel var blevet opstillet i en katolsk kirke i den portugisiske by Albergaria.

Tulstrup kirkes gamle orgel var oprindeligt bygget i 1969 af det nu lukkede firma Jydsk Orgelbyggeri. Oprindeligt var det på 4 stemmer, men er senere udvidet med en Subbas 16.

Sven Hjort Andersen fortæller,

*Det gamle orgel
i Tulstrup kirke*

at det er meget svært at afsætte de små orgler i Danmark, da alle organister ønsker orgler med mindst 2 manualer samt pedal. Han har tidligere fundet glade aftagere af de små orgler i Portugal. Instrumentet er nu placeret på et lille podie med hjul, så det kan flyttes rundt i kirken. Indtil videre er der ikke monteret Subbas 16 på orglet.

Sven Hjort Andersen vil helst selv montere de orgler han har solgt, men i dette tilfælde er orglet monteret af en lokal orgelbygger, som han kender godt og har tillid til.

Kirken i Portugal har købt orglet for et symbolsk beløb, og har selv sørget for transporten. Sven Hjort Andersen fortalte, at

*Det gamle orgel
nu opstillet i
Albergaria i
Portugal*

de er meget glade for instrumentet, som er blevet mildnet i klangen, og de har fået et "rigtigt" orgel til en pris langt under, hvad de skulle give for et digitalt orgel.

Mange af de små kirker i Portugal har slet ikke orgel, og de har svært ved at få organister, da dette job er helt ulønnet derude, slutter Sven Hjort Andersen.

Konfirmation i Tulstrup kirke

Bededag den 12. maj 2017 kl. 10.00

Konfirmanderne er:

Freja Munksgaard Dynesen

Bjørk Nikoline Bjerre Nielsen

Gustav Boel Malmros

Emilie Borre Mølgaard

Nicolai Kvist

Caroline Vita Isø Thøgersen

Laura Kirstine Fjörngaard Nielsen

Line Sloth Andresen

Anna Kragmose Poulsen

Iben Weigelt Rasmussen

William Trøllund Rask

Tobias Nikolai Berggreen Ramsing

Malthe Hove Vidriksen

Ronja Kamilla Ellegaard-Trentemøller

Zenia Thomsen

Nanna Skjødt

Line Søgaard Bojesen

Mathias Braae Sørensen

Laurine Sofie Bomholt Dahl

Ida Ousager

Matilde Olsson Burnett

Astrid Tabermann Maaløe,

Emma Haubro Jensen

Jakob Rettrup Petersen

TULSTRUP KIRKE

Sognepræst

Erik Bredmose Simonsen

Præstebakken 11

8680 Ry

Tlf. 86 89 14 17

e-mail: ebs@km.dk

Graver:

Barry Leonard

Tlf. 27 32 47 50

Træffes ved kirken

fredag kl. 10 – 12

Kirkeværge:

Anders Hedegaard

Tlf. 24 84 74 90

Menighedsrådsformand:

Jens Peter Møller

Tlf. 86 89 36 64

Tulstrup kirkes hjemmeside:

www.tulstrupkirke.dk

Webredaktør Kirsten Lund

- Siden sidst -

Dødsfald i sognet og begravede/ bisatte fra Tulstrup kirke

Kirsten Gøtzsche

Margit Søndergaard Kristensen

Harry Andersen

Dennis Sunil Jørgensen

Poul Jørgen Kaae Holm

Viede i Tulstrup Kirke

Ingen

Døbt i Tulstrup kirke

Malde Bjørnvig Christensen

Asger Steindorff Munk

Redaktionen af ”Tulstrup sogn”

Kirsten Lund (ansv.), Tulstrupvej 16, 8680 Ry,

Tlf. 86 89 09 19 / 28 39 00 42 e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Mads Bjerre Nielsen, Tulstrupvej 57, 8680 Ry

Tlf. 23 23 37 67 e-mail: mads.bjerre.nielsen@gmail.com

”Tulstrup sogn” udgives af Tulstrup menighedsråd.

Omdeles til alle husstande i Tulstrup sogn 4 gange årligt:

marts - juni - september - december.

Tryk: Kamark Grafisk A/S, tlf. 86 81 14 99

Stof til næste blad modtages gerne - **senest d. 11. maj 2017**

